

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 2Sfk/27/2021
Identifikačné číslo spisu: 7019200946
Dátum vydania rozhodnutia: 29. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu, sudca spravodajca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:7019200946.2

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): PA-MAX s.r.o., so sídlom Bystrá 36, 055 01 Margecany, IČO: 44 533 519, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 102339028/2019 z 10. októbra 2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7S/109/2019 zo 16. júna 2021, takto

rozhodol:

I. Kasačná sťažnosť sa o d m i e t a .

II. Účastníkom konania sa právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Daňový úrad Košice vydal dňa 26.06.2019 rozhodnutie č. 102200801/2017, ktorým sťažovateľovi vyrubil rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 1.štvrtrok 2018 vo výške 43.781,28 eur. Správca dane neuznal odpočítanie dane z faktúr od dodávateľa Cornerstone s.r.o., kde predmet fakturácie tvorili dodania tovarov, dodanie mäsa, servisné a opravárenské práce, grafické návrhy, reklamný leták a rozvoz letákov, maľovanie stien a pokládka dlažby. Na odvolanie sťažovateľa žalovaný rozhodnutím č. 102339028/2019 z 10.10.2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) prvostupňové rozhodnutie správcu dane potvrdil. Sťažovateľ napadol rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správnu žalobou.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 7S/109/2019 z 16. júna 2021 (ďalej aj len „napadnutý rozsudok“) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

3. Sťažovateľ, pôvodne právne zastúpený advokátom JUDr. Vitalijom Frankom, so sídlom Slovenská 69, 080 01 Prešov (ďalej aj len „pôvodný právny zástupca“), podal kasačnú sťažnosť voči napadnutému rozsudku. Kasačnému súdu bol dňa 27. októbra 2022 pôvodným právnym zástupcom doručený list označený ako Oznamenie, v zmysle ktorého došlo po vzájomnej dohode strán k ukončeniu poskytovania právnych služieb a k vypovedaniu splnomocnenia na zastupovanie žalobcu

vo veci vedenej pred krajským súdom pod sp. zn. 7S/109/2019, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, voči ktorému sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť v konaní vedenom na kasačnom súde pod sp. zn. 2Sfk/27/2021.

4. Podľa § 449 ods. 1 SSP sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

5. Podľa § 449 ods. 2 SSP, povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),

c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

6. Podľa § 459 písm. d) SSP, kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak neboli splnené podmienky podľa § 449.

7. V správnom súdnictve je v zásade právne zastúpenie advokátom povinné. Výnimkou je iba prípad, ak právnické vzdelanie druhého stupňa má sám účastník konania, prípadne jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná na kasačnom súde. Správny súdny poriadok v ustanovení § 449 jednoznačne stanovuje, že sťažovateľ musí byť zastúpený počas celého kasačného konania.

8. V časovom horizonte po doručení oznámenia o odvolaní plnomocenstva pôvodného právneho zástupcu nebolo zo strany sťažovateľa predložené plnomocenstvo iného advokáta na zastupovanie v onom kasačnom konaní ani doklad preukazujúci vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa zamestnanca alebo člena obchodnej spoločnosti (sťažovateľa), ktorý by za ňu konal na kasačnom súde.

9. Uznesením sp. zn. 2Sfk/27/2021 zo dňa 25.10.2023 preto kasačný súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia kasačnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku doplnil tak, že predloží doklad preukazujúci zastupovanie v konaní o kasačnej sťažnosti v uvedenej právnej veci v zmysle § 449 ods. 1-2 SSP, ktorým je splnomocnenie na zastupovanie v konaní o kasačnej sťažnosti advokátom alebo kópia príslušného vysokoškolského diplomu preukazujúca, že zamestnanec alebo člen sťažovateľa, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Zároveň poučil sťažovateľa o možnosti odmietnutia kasačnej sťažnosti, ak tento nepreukáže podmienku obligatórneho kvalifikovaného právneho zastúpenia.

10. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručované do elektronickej schránky obchodnej spoločnosti PA-MAX s.r.o. aktivovanej na tento typ doručovania, a to podľa § 29 ods. 1-3 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) v spojení s § 72 ods. 1 SSP. Podľa § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente úložná lehota písomnosti bola 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy. Dňa 24.11.2023 bola kasačnému súdu doručená notifikácia z portálu slovensko.sk o tom, že správa bola sťažovateľovi doručená uplynutím onej úložnej lehoty dňa 24.11.2023, a teda nastala fikcia doručenia tak, ako pri tomto type písomnosti predpokladá § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente. Od tohto dátumu začala sťažovateľovi plynúť 30-dňová lehota na doplnenie kasačnej sťažnosti v zmysle doručeného uznesenia.

11. Sťažovateľ kasačnú sťažnosť podľa výzvy Najvyššieho správneho súdu SR v stanovenej lehote nedoplnil a žiadny doklad preukazujúci kvalifikované zastúpenie v rámci konania o podanej kasačnej sťažnosti kasačnému súdu nedoručil, to znamená, nepreukázal, že by bol v kasačnom konaní zastúpený advokátom, alebo že ho v kasačnom konaní bude zastupovať zamestnanec, príp. člen, na ktorého by sa viazala výnimka zo zastúpenia kasačného sťažovateľa advokátom (§ 449 ods. 2 písm. a) SSP).

12. Treba zdôrazniť, že podmienka povinného právneho zastúpenia nie je v správnom súdnom konaní, a o to viac v kasačnom konaní, samoúčelná. Táto požiadavka „... vyplýva z povahy správneho súdnictva, v ktorom sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov. V prejednávanej veci je povinnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia daná tak v konaní pred krajským súdom, ako aj v kasačnom konaní, pričom táto legitímna požiadavka má prispieť k profesionalite konania a sleduje sa ňou v prvom rade ochrana práv žalobcu, resp. sťažovateľa, ako účastníkov súdneho preskúmacieho konania, v ktorom sa v rozhodujúcej miere riešia právne otázky a medzi účastníkmi je často sporným len výklad právnych predpisov.“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/29/2019 zo dňa 11. decembra 2019, bod 18, obdobne tiež

rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžfk/28/2019 zo dňa 11. júla 2019, sp. zn. 5Sžfk/27/2018 zo dňa 12. septembra 2019 a iné). Splnenie požiadavky povinného právneho zastúpenia (v prípade osôb, ktoré nedisponujú druhým stupňom vysokoškolského vzdelania v odbore „právo“) preukazuje účastník konania splnomocnením udeleným advokátovi.

13. Kasačný súd zároveň na tomto mieste podotýka, že povinnosť právneho zastúpenia v kasačnom konaní nemožno chápať ako porušenie čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach či čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžfk/65/2017, podľa ktorého: „Kasačná sťažnosť predstavuje osobitný opravný prostriedok majúci povahu mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý smeruje voči právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu. Správny súdny poriadok vyžaduje, aby bol sťažovateľ v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa boli spísané advokátom (§ 449 ods. 1 SSP). Požiadavka vypracovania kasačnej sťažnosti advokátom a povinného zastúpenia advokátom v konaní o kasačnej sťažnosti (advokátsky primus) je odôvodnená predovšetkým tým, že v konaní o kasačnej sťažnosti sa spravidla rozhodujú zložitejšie prípady a vedie sa spravidla spor o výklad práva, pričom zhromaždenie relevantnej argumentácie pre kasačný súd vyžaduje vysokú mieru právnej zručnosti a znalosti množstva právnych predpisov a rozhodnutí súdov (viď aj Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 24. novembra 1986 vo veci Gillow proti Spojenému Kráľovstvu, sťažnosť č. 9063/80).“

14. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v ďalších rozhodnutiach, napríklad uznesenie sp. zn. 6Sžk/27/2017 zo 17. apríla 2019 a uznesenie sp. zn. 10Asan/13/2017 z 9. augusta 2017, ktoré bolo podrobené aj kontrole ústavnosti, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. II. ÚS 271/2018 z 12. júna 2018 ústavnú sťažnosť odmietol. Ústavný súd v bode 21. daného uznesenia skonštatoval nasledovne: „Pretože v prípade sťažovateľa je zrejmé, že sťažovateľ napriek riadnemu poučeniu nesplnil podmienku prípustnosti kasačnej sťažnosti podľa § 449 SSP, nemožno dospieť k záveru o tom, že jej odmietnutie najvyšším súdom z tohto dôvodu by mohlo zakladať porušenie sťažovateľom označených práv. Najvyšší súd v napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom posúdil splnenie podmienok, za ktorých môže o kasačnej sťažnosti konať. Podľa názoru ústavného súdu nemožno napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považovať za neodôvodnené. Ústavný súd nezistil ani žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, t. j. taký, ktorý by nemal oporu v zákone.“

15. Na základe uvedeného kasačný súd dospel k záveru, že v prejednávanom prípade neboli splnené zákonné podmienky podľa § 449 SSP, keď napriek výzve zo strany Najvyššieho správneho súdu SR sťažovateľ nepreukázal kvalifikované zastúpenie v kasačnom konaní po tom, čo táto podmienka v časti kasačného konania splnená bola, ale v priebehu kasačného konania ju sťažovateľ prestal spĺňať a tento stav právne nereparoval.

16. Kasačný súd preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 459 písm. d) SSP v spojení s § 449 SSP odmietol ako neprípustnú.

17. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd SR podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 170 písm. a) SSP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže došlo k odmietnutiu kasačnej sťažnosti.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

